

Umeå universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Sara Monaco
08-563 085 97
sara.monaco@hsv.se
BESLUT

2011-05-10
Reg.nr 641-1321-11

Beslut om tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen

Högskoleverket beslutar att ge Umeå universitet tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen.

Ansökan och ärendets hantering

Umeå universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Anna-Lena Göransson, Karlstads universitet (ordförande) och lektor Vesa Parkkonen, Tavastlands yrkeslärarhögskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för yrkeslärarexamen hösten 2010 och ansökan avslogs den 14 december 2010 (se beslut reg. nr. 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 2.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända

aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Bedömagruppens samlade bedömning är att Umeå universitet har förutsättningar att ge yrkeslärarutbildning med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Umeå universitetet tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Sara Monaco i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Jana Hejzlar och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Sara Monaco

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömagruppens yttrande 2011-05-10**Umeå universitet – Yrkeslärarexamen**

Lärosätet prövades för yrkeslärarexamen hösten 2010 och ansökan avslogs den 14 december 2010 (se beslut reg.nr. 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar**Lärraresurs (tidigare bedömning kvarstår)**

Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Lärraresursen består av vetenskapligt meriterade lärare, varav de flesta har en egen lärarutbildning. De lärare som återfinns i resurstabellen för yrkeslärarutbildningen har vetenskaplig och didaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen. De ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning. Målet är att adjunkterna ska nå minst mastersexamen. Specialkompetens för undervisning om vuxnas lärande eller yrkesämnesdidaktik framgår inte av tabellen, men vid intervjun framkommer att sådan kompetens finns.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö (tidigare bedömning kvarstår)

Utbildningen ges i en forskande miljö som kan ge förutsättningar för ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt. Såväl nationellt som internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön. Att ämnesdidaktiken har en given plats framgår av ansökan, inte minst av strukturen för utbildningen. Det finns också en fungerande organisation för verksamhetsförlagd utbildning, med avtal som säkrar samarbetet mellan universitet och partnerskolor och att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämnesområde.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande**Styrdokument**

Utbildningsplanen är skriven i enlighet med examensordningen. Kursplaneförslagen har kompletterats sedan tidigare ansökan. Innehåll, förväntade studieresultat, undervisningens uppläggning, progression och

betygskriterier framgår. Till skillnad från övriga kursplaner framgår dock inte vad som krävs för väl godkänt betyg i den avslutande VFU-kursen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

I kursplanerna framgår innehåll, förväntade studieresultat, undervisningens uppläggning, progression, examination och betygskriterier. Såväl undervisnings- som examinationsformerna är välvarierade.

En tydlig progressionstanke, som även omfattar vetenskapligt skrivande, framgår av dokumenten. Litteraturlistorna innehåller relevant, forskningsbaserad litteratur, även på engelska. Det är dock fortfarande något oklart hur vuxenundervisning tas upp i undervisningen vilket är mindre tillfredsställande.

Examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med den lokale lärarutbildaren som bidrar med dokumenterat bedömningsunderlag.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Det finns en modell för uppföljning av de studerandes utveckling. Denna kompetensuppföljning ses som det främsta instrumentet för att kontinuerligt följa studenternas utveckling mot examensmålen, framförallt genom individuell studieplanering med hjälp av planeringsinstrumentet Valweb och E-portfolio.

Krav i form av betygskriterier, instruktioner för tentamina och annan examination är klart dokumenterade. Lärosätet visar att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Umeå universitet har förutsättningar att ge yrkeslärarutbildning med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att bevilja ansökan.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Universitetslektor Anna-Lena Göransson, Karlstads universitet (ordförande)

Lektor Vesa Parkkonen, Tavastlands yrkeslärarhögskola

Bilaga 2: Kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare och lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket och grundläroplanexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkesläroplanexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnesområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.